

Bohumil

Veronika Hurdová

Moje milá čtenářko, můj milý čtenáři?

Ma'm radost, že se setkáváme právě u tohoto románu.

Bohumil je pro mě srdcovou knihou, kterou se dotýkám něčeho, co je pro mě v životě velmi důležité: Prostota, jednoduchost, čistota a z nich plynoucí klid, jenž se projevuje v činech i myšlenkách.

Velkou inspirací mi v tomto vědecky byl můj táta.

Život se s ním nemazlil, ale nikdy jsem ho neslyšela,

že by si na něco stěžoval nebo se v něčem nímral.

Táta je muž malomluvný, skromný, soběstačný, nezávislý na trendech. Hledí si vždy toho, aby byl užitečný, ale umí i odpočívat. Mnozí by ho možná označili za podivína. Ale to jen proto, že ho dobře neznají.

Díky tátovi se mi Bohumil psal lehkým perem. Jako by už někde existoval a já ho jen stehovala do tohoto světa. V příběhu nechybí humor (i ten cynický a černý!) absurdno a v neposlední řadě i zářezky.

Skrze Bohumila a další postavy nechávám zažít hlavní myšlenku románu: JAK SLOŽITĚ JE ŽÍT JEDNODUŠĚ? Lze si v dnešní bláznivé době udržet klid? Někteří z nás bojují se "systémem". Další s traumaty z dětství. Jiní s vlastním egem. V konečném důsledku ale všichni toužíme po tom, aby se bouřlivé moře života zklidnilo a my mohli jen pokojně plout. Přijí krásné čtení, Veru ♥

PS: Budu vděčná za Tve dojmy ze čtení. Napiš mi je na veronika.hurdova@gmail.com. Bohumil zase bude mít radost za jakoukoli veřejnou recenzi.

Veronika Hurdová

Bohumil

Jak složité je žít jednoduše?

Bohumil

Autorka © Veronika Hurdová

Ilustrace obálky © Alisha Zalesak

tištěná kniha: ISBN 978-80-908759-6-8

PDF: ISBN 978-80-908759-7-5

EPUB: ISBN 978-80-908759-8-2

MOBI: ISBN 978-80-908759-9-9

Tátovi.

Dal jsi mi to nejlepší, co táta může dceři dát.

Dal jsi mi základy.

Z tvého klidu, praktičnosti a přičinlivosti budu těžit
do konce života. Tvá vysoká inteligence pro tebe
nikdy nebyla důvodem, aby ses nad jiné povyšoval.

Díky tobě jsem nemusela přemýšlet, jak má vypadat správný
chlap. Každý z mužů mého života v sobě musel mít kousek tebe.

1

Bohumil by se k tomu incidentu už raději nevracel. Popravdě on sám by to za žádný incident ani neoznačil. Zkrátka jen udělal to, co bylo v danou chvíli správné. Navíc tu mrtvolu pak zase zakopal, takže jaképak copak. Jenže teď tu seděl na chodbě policejní stanice a čekal, až ho zavolají k výslechu. Bylo sice teprve odpoledne, ale už se začínalo šerit. Kdyby byl Bohumil doma, mohl by se podívat do své ohmatané tabulky, kam kdysi před čtyřiceti lety pečlivě vepsal řádek po řádku východy a západy slunce pro každý den. Ručně, samozřejmě. Úhledně a krasopisně. Pokud si to správně za ty roky pamatoval – a on si takové věci pamatoval – dnes by mělo slunce zapadnout okolo půl páté. Ale ověřit to nyní neměl jak.

Vůbec se na tohle místo nehodil. Nebyl to snad ani pocit nepatřícnosti, který obvykle zažíval ve chvílích, kdy se nějakým nedopatřením ocitl třeba v nákupním centru. Tam na něj padala tíseň z toho všeho lidského hemžení, které zdánlivě snad mělo nějaký cíl, ale on mu nerozuměl. Avšak rozhodně se k němu nechtěl přidávat a býval pak nevrlý a na manželku se utrhoval, aby šli domů. Ale to už je dávno, dávno.

Zářivka nad jeho hlavou tiše bzučela. Většině lidí by vadilo buď to její táhlé pištění, nebo ostré světlo, které se z ní linulo. Ne tak Bohumilovi. Zvedl zrak a všiml si, že jedna ze zářivek je nakřivo. Snad povolil provázek, na kterém visela. Nebo to bylo lajdácky připevněné už při instalaci? Nedivil by se tomu. Lidí dneska neumějí udělat nic pořádně. Všechno šup šup, hlavně aby to bylo rychle hotové. Bohumil se rozhlédl po chodbě. Nikde ani živáčka, a tak vstal a znovu se

zadíval na strop. S hlavou zakloněnou chvíli obcházel pod vychýlenou zářivkou a seznal, že by stačilo jen mírně upravit její závěs a zase by hezky lícovala s ostatními.

Místnost nebyla vysoká, ale to on také ne. Metr sedmdesát tři. No, možná už jen dva. Ačkoli si to nerad přiznával, věk ho pomalu tlačil k zemi a ubíral mu centimetry, kterých nikdy neměl na rozdávání. Ne snad, že by mu to kdy vadilo. Jen to považoval v některých okamžicích za nepraktické. Jako třeba nyní. Lavice potažená lacinou modrou koženkou, na které až doposud seděl, se zdála být pro jeho potřebu dostačující. Uchopil ji jednou rukou za opěradlo, druhou za sedadlo, a pokusil se s ní pohnout. Byla těžší, než vypadala. Ale Bohumil nebyl žádný sušinka. Loni sice oslavil sedmdesátku – i když tedy oslava v jeho pojetí se nijak nelišila od kteréhokoli jiného všedního dne. V duchu se však cítil podstatně mladší.

Měl víc sil než kdejaký čtyřicátník. Každé ráno cvičil s posilovacím kolečkem. Vlastní výroby, samozřejmě. Byl na něj hrdý. A kdyby bylo komu, rád by vyprávěl, jak důmyslně využil součástky od pohozené tříkolky, kterou kdysi našel u popelnic, k výrobě cvičební pomůcky, jež mu už pár desítek let slouží. „To není jako ty dnešní supermoderní udělátka, co nic nevydrží,“ řekl by. Kdyby bylo komu.

Trochu víc zabral a lavice se posunula. Hlasitě zaskřípěla, ale Bohumila to nijak neznervóznělo. A to ani v kombinaci s faktem, že byl na policejní stanici a měl na krku obvinění z trestného činu. Za uši drásajícího hluku dostrkal lavici až pod pás zářivek. Zul si boty, aby nepošlapal koženkový potah, a vylezl nahoru. Odsud už na pokažené svítidlo pohodlně dosáhl. Zblízka si problém prohlédl a shledal, že měl pravdu. Stačilo jen popotáhnout úchyt a zkrátit ho tak, aby zářivka neplandala nakřivo. Pustil se do toho a šlo to hladce. Nechápal, že to nikoho před ním nenapadlo opravit. Přitom by stačila minuta

dvě a bylo by všechno tak, jak má být. Ve chvíli, kdy upevňoval poslední uzlík, se rozlétly dveře vyšetřovny a v nich se objevil tělnatý muž v uniformě.

Policistův výraz ve vteřině přešel od „já jsem tady doma a všechno mám pod kontrolou“ k „co má jako tohle ksakru znamenat?“ Vyvalil oči úžasem a naprázdno otevřel pusou. Vypadal jako mlok, na kterého v noci posvítíte baterkou. Nakonec jeho mločí ústa nevěřičně promluvila: „Pan Hladík?“

Bohumil otlému policistovi, který byl živoucí parodií na otlé policisty, nevěnoval mnoho pozornosti a dál se snažil utáhnout úvaz tak, aby se přinejmenším za jeho života už nerozvázal. Místo odpovědi jen soustředěně zamumlal: „Jo. Moment.“

Tloušťík se mezitím vzpamatoval a znovu nabyl sebedůvěry. „Můžete mi vysvětlit, co to tam provádíte?“ Podivný stařík v ponožkách s ošoupanými patami mezitím dokončil své dílo, slezl z lavice a začal se obouvat. Když byl hotov, muž v uniformě na něj znovu zaútočil: „Co to jako mělo bejt?“

Bohumil si očistil ruce o nohavice manšestráků od prachu, který tam nahoře dlouhé roky nikdo nesetřel, a věčně pravil: „Zářivka. Visela nakřivo, tak jsem ji narovnal.“

Policista nevěřičně zakroutil hlavou. „Jste pan Bohumil Hladík?“ „Ano,“ odpověděl Bohumil Hladík, a jal se vracet lavici na své místo.

„Kam to táhnete? Nechte to bejt, kde to bylo!“

„Bylo to tady,“ odpověděl klidně Bohumil, zatímco za doprovodu nepřijemného skřípání dostřkal lavici zpět. „Ale jestli můžu, tak bych vám doporučil umístit ji spíš támhle do toho výklenku. Netáhne tam tolik od dveří. A taky by tu bylo víc místa k procházení, kdyby se tenhle úzký prostor nezastavěl. Kdybyste dovolil, tak já bych si to tady voměřil a namaloval vám plánek.“

Bohumil užuž sahal po pásmovém metru, který vždy nosil v kapse, když ho policista zastavil: „Pane, buďte tak laskav a pojd'te dovnitř. My tu nemáme jen vás.“ Bohumil se rozhlédl po prázdné chodbě. Ta nevypadala, že by se tu někde mohl schovávat ještě další obviněný. Ale pak došel k závěru, že tohle bude jedna z těch věť, která patří do obrovského balíku výrazů, jež nemůže brát vážně, jakkoli se na první pohled zdá, že uvádí exaktní údaje. V tomhle ho lidi vždycky mátlí a nijak to nezlepšila ani životní zkušenost táhnoucí se přes sedm desetiletí. *Budu tam za minutu. Půlka věci je na vyhození. Stálo mě to všechny úspory.* Zdálo se, že ostatní lidé se na rozdíl od něj narodili obdařeni legendou k hádance, kterou bez ní nelze rozluštit. Zacházeli se slovy volně, on by se nebál říct lehkovážně, aniž se pozastavovali nad tím, že často neříkají pravdu. Bohumil byl toho názoru, že jazyk se má užívat přesně a jednoznačně. A hlavně s rozumem. Jenže toho, jak to tak vypadalo, bylo na tomhle světě čím dál méně.

A tak jen hlasitě vydechl a následoval otráveného policistu do kanceláře. Poznámku o tom, že podlahové lišty na chodbě se na některých místech začínají odlupovat a také že by bylo dobré čas od času aspoň v rozích použít Savo proti plísním, si nechal už pro sebe. Moudře vyhodnotil, že tohle možná není ta nejlepšší chvíle. Na okamžik ho napadlo, že by se sem někdy mohl vrátit se svým vercajkem a dát to do pořádku, ale i tuhle myšlenku nakonec zavrhl.

Policista pokynul Bohumilovi, aby se posadil na obyčejnou židli pro hosty, přičemž sám svých sto dvacet kilo upustil do polstrovaného kancelářského křesla, které pod ním odevzdaně pšouklo. „Tak. Občanský průkaz poprosím.“ Bohumil vytáhl ze zadní kapsy kalhot letitou, leč stále dobře sloužící šrajtofli, a splnil uniformovanému muži jeho přání. „Víte, proč tu jste?“

„Tuším,“ odvětil.

„Pane Hladík,“ malounko si povzdychl, „exhumace je v našem právním systému považována za trestný čin. Můžete mi nějak rozumně vysvětlit, proč jste tu mrtvolu vykopal?“

„Já ji ale pak zase hned zakopal!“ bránil se výtržný stařík. „Hrob vypadá úplně stejně jako předtím. A aspoň jsem mohl u toho narovnat ten náhrobní kámen. Byl trochu šejdrem.“

Policista se chytil za kořen nosu a zavřel oči. Nosními dírkami vypustil vzduch způsobem, jako by ze sebe potřeboval vyfouknout všechnu tíhu světa. Bohumil ho napjatě pozoroval a vyčkával, co bude dál. Když se očka nad buclatými tvářemi opět otevřela, policista kliknutím myši oživil počítač a unaveně řekl: „Pojďme si to prosím shrnout od začátku.“

2

Když Bohumil dorazil domů, panovala už úplná tma. Trvalo nekonečně dlouho, než na stanici vše sepsali. Částečně to bylo tím, že otlý strážce veřejného pořádku nebyl zrovna nejostřejší tužkou v policejním penále. Ale bylo fér dodat, že značnou část času zabrala administrativa, která se incidentu vůbec netýkala.

Tohle Bohumilovi nikdy nešlo do hlavy už od školních lavic. Přitom do školy chodíval vždycky rád. Ať už to byla vesnická malotřídka, gymnázium v Poličce nebo pak stavební fakulta v Praze. Učil se s chutí novým věcem a nechápal, proč by se měl výklad zdržovat hloupostmi jako docházka či zápis do třídní knihy. Ten, kdo tu chce být, tu je a naučí se to, co se naučit má. A ten, kdo tu zrovna není, se to nenaučí. Takhle je to jednoduché. Není nutné se v tom více rýpat a už vůbec není třeba o tom psát nějaké záznamy. Kdyby byl ředitelem školy, tak by takové zbytečnosti vypustil. Ale protože ředitelem nebyl, musel z každé vyučovací hodiny odkrojit desátek v podobě zapisování nemocných spolužáků a vyplňování výkazů s probíranou látkou. Administrativu považoval dodnes za nadbytečnou. Už ho ale nevytáčela tolik jako dřív. Zvykl si. Protože zvyknout se dá na všechno, žijete-li dost dlouho.

A tak když policista nekonečné minuty přepisoval jeho nacionále z občanky do hlavičky protokolu, trpělivě seděl a dával si pozor, aby vzdychal jen tak, aby to nebylo slyšet.

„Zaměstnání?“ zeptala se uniforma.

„Správce hřbitova,“ odvětil Bohumil.

„Kolegové mi řekli, že jste hrobník.“

„Ano, příležitostně. Správce hřbitova a též hrobník. Tedy... původně jsem měl hřbitov jen spravovat. Ale když pak umřel starej Lojzík, Správa pražskejch hřbitovů nesehnala nikoho, kdo by nastálo nastoupil na jeho místo.“ Bohumil zastával názor, že když jsi jediný, kdo může, tak musíš. „No a tak jsem to vzal, když jsem vlastně tak trochu z oboru.“

„Z jakýho oboru?“ podivil se policista.

„Původně jsem zakládal stavby. To je taky spousta kopání. Výsledkem mé práce bylo vždycky jen pár drátů, který trčely nad zemí z betonu. Na hřbitově je to stejný. To důležitý leží pod zemí.“

Policista povytáhl obočí a cosi vytukal do protokolu. „Dobře, takže jste teda i hrobník. Můžete dosvědčit, že jste pohřbíval paní Červíkovou, zesnulou manželku poškozeného pana Červíčka?“

„Ano,“ přikývl.

„To bylo dne 2. listopadu dopoledne. Souhlasí?“

„Ano.“ Bohumil si pomyslel, proč se ho na to ten muž ptá, když už to ví. Asi to vyžadovaly nějaké směrnice. Těžko říct. Tohle byl vesmír, kterému nerozuměl.

Policista se ošil rozpaký. Věděl, že musí zachovat tvář profesionála. Ale nešlo mu na rozum, co to před ním sedí za člověka. Stařík vypadal jako slušný člověk. Kulatou tvář pečlivě oholenou dohladka, s dolíčky po obou stranách. Dobrácké hnědé oči se ztrácely pod huským obočím. Nos měl jako bambulku, ne nepodobnou pohádkovým dědečkům. Oblečen byl skromně, ale čistě. Na židličky seděl rovně jako pravítko a jeho výraz nenapovídal tomu, že by se cítil vinen. Ale výpověď pana Červíčka, kterého ráno vyslýchal jeho kolega, mluvila o opaku.

Z výpovědi poškozeného pana Helmuta Červíčka (penzista, 78 let), vyslýchající policista pprap. Ivo Coufal:

Poškozený Červíček: „Ke hřbitovu jsem se vrátil ještě v den pohřbu večer. Doma jsem stejně neměl stání, všechno tam na mě padalo a připomínalo mi nebožku. Věděl jsem, že už bude po zavíračce, ale říkal jsem si, že aspoň nakouknu přes zeď, jak se manželka má, a pak se půjdu projít do Prokopáku na skály. Abych přišel na jiný myšlenky. Za tím účelem jsem si vzal čelovku.“

(Poškozený Červíček předvádí doličnou čelovku, na ukázkou ji opakovane zapíná a vypíná.)

Poškozený Červíček: „Když jsem došel ke hřbitovu, byla už ouplná tma. Ale vtom vidím, že mezi hrobama šrondá nějakej podezřelej chlap a svítí si baterkou. Zrovinka na hrob mý ženy! Chvíli tam stál, tak si říkám, že taky radši počkám, co bude, a příkrčil jsem se za zeď, aby na mě nebylo vidět.“

(Poškozený Červíček se názorně příkrčuje za desku stolu.)

„Najednou se ten chlápek ohne a začne rozhrabovat šterk na hrobě mý Jarmily. Hrklo ve mně jak ve starejch pendlovkách, ale neposral jsem se. Já jsem bejvalej voják, pane, víte? Já se jen tak z něčeho neposeru. Ale tohle bylo i na mě moc. Sleduju teda dál toho chlapa, kterej mezitím vzal lopatu a začal kopat. Udělalo se mi úplně šoufl vod žaludku, ale ani jsem nemuk! Kope, kope, až lopata na něco narází. Víko rakve! Pak ticho. Zahoukání sovy.“

(Poznámka vyšetřujícího pprap. Coufala: houkání sovy je podezřele konkrétní detail; pravděpodobné, že si ho poškozený vymyslel pro zvýšení dramatickosti svého vyprávění.)

Poškozený Červíček: „Načež chlap začne rukama hrabat, nerozhlíží se napravo nalevo. Potom vytáhne cosi z kapsy, muselo to být tesařský kladívko s trnem a rozštěpem. Já se vyznám, pane, to si nemyslete! Celej barák jsem si stavěl sám, těmahle rukama!“

(Poškozený Červíček ukazuje ruce.)

Poškozený Červíček: „No a tím kladívkem začal vytahovat jeden hřebík za druhým z víka té rakve. Takhle. Cvak! Cvak! Cvak! Chápete to? Manželka ještě ani nevychladla a ten prasák ji už zase vykopal. Hnus. Hnus to je, to vám povídám! Nevěřil jsem vlastním očím! Vtom ale vidím, že chlápek odklápí víko a sklání se do rakve. V tu chvíli jsem vyskočil, rozsvítil čelovku (poškozený opět rozsvěcí čelovku) a zakřičel na něj: Dáš ty pracky pryč, ty nechutnej exorcisto!“

(Poznámka vyšetřujícího pprap. Coufala: poškozený si zřejmě zaměnil pojmy exorcismus a exhumace.)

Poškozený Červíček: „No a toho von se lek a začal na mě něco volat, ale já jsem mu řek, ať se ke mně nepřibližuje, že ho jdu voka-mžítě udat.“

Vyšetřující pprap. Coufal: „A proč jste tedy nešel trestný čin nahlásit ještě téhož večera?“

Poškozený Červíček: „Já jak viděl ten vodkrytej hrob, tak se mi najednou navalilo.“

Chvilé ticha.

Poškozený Červíček (zdráhavě): „Prostě jsem se poblil, pane praporčíku. No a pak jsem šel domů se trochu vopláchnout, ale jak jsem byl z toho dne vyčerpanej, tak jsem usnul. A tak to hlásím až teď ráno.“

Vyšetřujícího policistu Coufala potěšilo, že ho bývalý lampasák nazval praporčíkem, ačkoli měl hodnost jen podpraporčíka. A tak obdařil pana Helmuta Červíčka širokým úsměvem a ujistil ho, že udělal dobře, protože když se člověk stane svědkem trestného činu, je jeho povinností jej nahlásit.

Trvalo jen krátce, než se policii podařilo vypátrat pachatele. Když hlídka dorazila do Jinonic, šla velmi správně za jediným člověkem,

který jim mohl podat výpověď o tom, co se mohlo předchozího dne mezi hřbitovními zdmi odehrát. Správce hřbitova, pan Bohumil Hladík, je sice neuvítal vřele, ale ani překvapeně. K údivu obou příslušníků se jim po prvním jejich dotazu udal sám a bez vyzvání přislíbil, že na stanici vše vysvětlí. Že si jen vezme doklady a zajistí kočku a mohou jet.

Nyní, o několik hodin později, když odemykal svůj skromný příbytek, uslyšel zevnitř naléhavé hladové mňoukání.

3

Většina lidí by nechtěla bydlet na hřbitově ani přes svou mrtvolu. Všechna ta studená těla ležící pod zemí. Duše zemřelých bloudící po nocích mezi vadnoucími věnci a tiše plápolajícími světýlky hřbitovních svící. Tohle místo vypadalo strašidelně v kteroukoli roční dobu. Ale za pošmourných listopadových dní bylo vyloženě děsivé. Bohumilovi přišlo... normální.

Byl praktik. Ne snad, že by v něm některé scenérie či krajiny nevířily emoce. Měl místa, která si za svůj život oblíbil a rád se tam vracel. Vzbuzovala jakousi tichou radost, která možná navenek nebyla vidět, ale uvnitř ho svým klokotavým bubláním hladila po duši. Třeba Vltava, kterou v létě brázdil na staříčké kánoí. Nebo vyhlídky v Prokopském údolí, kam chodil vždycky, když si potřeboval vyčistit hlavu. Z tohoto pohledu bylo jeho stávající bydliště ideální. Ze hřbitova to bylo na skály, co by kamenem dohodil. A k Vltavě se snadno dostal metrem na Palačák, a pak tramvají pěkně podél řeky až na Veslařský ostrov, kde měl u kluků z vodáckého klubu už od dvaasedmdesátého ustájenou svoji Viktorku. Jakmile počasí dovolí, bude se na ni muset zajet zase podívat.

No a pak tu byla „ta ostatní“ místa. Místa neutrální, ke kterým neměl žádný vyhraněný vztah. U takových pak nedbal na jejich atmosféru. Nevěřil, že by kvůli tomu, že kdesi kdysi probíhaly popravy, pořádaly se pohanské rituály či nějaký mnich tam mával kadidlem a šeptal zaříkadla, mělo být místo prokleté. Jako vystudovaného stavebního inženýra ho nezajímaly žádné energie, které se dají zjistit

kmitáním siderického kyvadélka či máváním virgulí. Zabýval se pouze veličinami jednoznačnými, a hlavně měřitelnými.

Pozemek přilepený zvenčí ke zdi hřbitova byl z jedné strany schovaný před zraky pozůstalých, kteří se chodili starat o hroby. Z druhé strany k němu přiléhalo pole, za nímž se zelenala hranice lesa zvoucí do útrob Prokopského údolí. Příjezdová silnice vedoucí ke hřbitovu byla slepá, a tak tu byl klid. A toho si Bohumil s přibývajícím věkem cenil čím dál víc.

Původně na malém pozemku stávala kůlna na náčiní, ale tu Bohumil shledal nedostatečnou. Odevšad do ní táhlo a zatékalo. Do vetších zdí se již stihla zažrat dřevomorka. Když přišel na Správu pražských hřbitovů s dotazem, zda by bylo možné uvolnit finance na rekonstrukci, odbyli ho, že stará kůlna je pro stávající účely plně dostačující a že v rozpočtu stejně pro něco takového není prostor.

„A kdybych ji opravil sám?“ zeptal se Bohumil.

„No ano, to samozřejmě ano,“ zaševalila zvesela úřednice. „Tady vidím, že jsme vám loni uvolnili prostředky na údržbu zvonice. Předpokládám, že nějaká nátěrová barva vám ještě zbyla, že?“

Bohumil přikývl.

„Výborně. Tak můžete kůlničku přetrít a bude zase jako nová,“ usmála se vítězoslavně, jako by právě vyřešila najednou hladomor v Africe i odlesňování Amazonie.

„To ano. To bych mohl,“ přitakal Bohumil. Rozloučil se, nasadil si čepici a odešel. Ale už v tu chvíli věděl, že nový nátěr nevyřeší vůbec nic. Když dorazil ke hřbitovu, převlékl se do montérek a pustil se do rekonstrukce na vlastní pěst. To bylo před devíti lety. A trvalo to jen dalšího půl roku, než ho jakýsi agilní občan udal na stavebním úřadě.

Je možné, že někdo by tuto Bohumilovu vlastnost označil za slabinu. Přespřílišné puntičkářství. Posedlost precizností. Neschopnost

se podívat na věci s odstupem. On sám však neměl potřebu o své povaze nijak hluboce dumat. Dělal zkrátka vždycky jen to, co mu přišlo správné.

Když se pustil do oprav kůlny, bylo mu jasné, že natírat dřevomorkou prožrané stěny je hloupost. Bude potřeba je postavit znova. Jenže když se pak pustil do sundávání plechové střechy, zjistil, že i ta je prorezlá skrz naskrz. Když posléze zboursal zdi a na betonový sokl, na němž kůlna původně stála, položil vodováhu, bublinka mu zajela kamsi hluboko mimo měřitelnou zónu. Krom toho byl prostor svou využitelnou plochou i uspořádáním naprosto nedostatečný. Cokoli Bohumil potřeboval, musel se k tomu složitě probojovat a půlku věcí přerovnat.

Sám zpětně nebyl přivolaným úředníkům s to popsat, jak se stalo, že na místě bývalé kůlny nyní stojí domeček o dvaceti metrech čtverečných s prostorným přístavkem na nářadí.

Naposledy sem za ním zavítali před dvěma měsíci. „Pane Hladíku, máte vystudovanou stavařinu, tak je vám přece jasné, že není možné stavět bez stavebního povolení.“

„To vím,“ přiznal Bohumil. Protože Bohumil Hladík vždycky mluvil pravdu.

„Tak co s tím teď podle vás máme dělat?“

„To nevím,“ pokrčil rameny Bohumil. Protože Bohumil Hladík vždycky mluvil pravdu.

„Podívejte, kdybyste tu postavil mobilní dům, tak s tím nikdo žádné potíže nemá. Ale jakmile kopnete a má to základy, je to problematické.“

„Ten dům má základy, protože je to tak lepší,“ argumentoval stařík. „Bude tu stát ještě dlouho poté, co tu já ani vy už nebudem.“ Úředník zahýbal chřípím nosu, jako by mu do něj vletěla octomilka. „Dělal jsem analýzu podloží. Je to dobrý podloží. Základy nejsou

nijak hluboký. A navíc do domu není zavedená ani voda, ani elektřina. Nemí dokonce ani napojenej na odpadní systém. Ten dům vlastně splňuje všechny parametry mobilního domu, akorát není tak ošklivej.“

Bohumil se málokdy uchýloval k hodnocení estetických aspektů čehokoli. Ale mobilní domy ho čímsi urážely. Snad to byla fórovost materiálů, z nichž byly postaveny. Snad podivné uspořádání jejich vnitřních prostor, které možná vypadalo líbivě v katalogích, ale ke každodennímu životu bylo nepraktické. Byl to plivanec do tváře všech poctivých stavařů. Ale to teď neměl náladu nějakému úředníčkovi vysvětlovaT, a tak se omezil na použití slova „ošklivý“.

„Kdybych k tomu přišrouboval kolečka, tak by to podle vás bylo v pořádku?“ zeptal se a v hlase neměl žádnou ironii.

Úředník odmítl naskočit na jeho hru a vrátil se k literě zákona: „Pane Hladíku, skutečnost je zkrátka taková, že jste zde, na pozemku patřícímu hlavnímu městu Praha, postavil nelegálně bez stavebního povolení dům, který navíc obýváte. Naložte s touto informací, jak chcete, ale my jako úřad z toho musíme vyvodit důsledky.“

Vyvodit důsledky, vyvodit důsledky. Bohumil nebyl hlupák. Věděl, jaké jsou pokuty za černé stavby. Ale přišlo mu to jako bohapustá šikana. On sám původně neplánoval, že by tu kdy bydlel. Prostě to tak nějak samo vyplynulo. Ještě donedávna obýval panelákový 2+kk na sídlišti Stodůlky. Nebylo to špatné bydlení. Ale Bohumil se přistihl, že od té doby, co se stal správcem a následně i hrobníkem v Jinonicích, tráví v bytě čím dál méně času. Skoro až jako by si hledal záminky, proč zůstat na hřbitově o chvíli déle. Ještě vyplít trávu z kamenitých chodníků. Ještě zašukovat zeď. Ještě posbírat zvadlé květiny a vyhořelé svíce, které tu pozůstalí zapomněli a bůhví, kdy si je vyzvednou.

Jednou se údržbářskými pracemi zdržel tak dlouho, že už mu přišlo jednodušší přespat v nově opravené kůlně – nyní už domku – než se vracet na Stodůlky. Po první noci za hřbitovní zdi věděl, že se do paneláku nevrátí už nikdy.

Postupně si to tu zabydlel. Něco přestěhoval z bytu, něco si vyrobil. Místo elektriky měl svíčky a jednu stolní lampu na baterky. Na plynovém hořáku si v ešusu vařil polévky z pytlíku a ohříval konzervy. Ale obvykle mu stačilo ukrojit si kus chleba. Třeba se sádlem, škvarky a cibulí. To měl rád. Domeček byl malinký, ale pro jeho potřeby naprosto dostačující.

Od včerejška tu měl ale návštěvnici, která, jak se zdálo, neměla v úmyslu se od něj kamkoli hnout. Zhasl baterku a zapálil svíčku, která zalila jediný pokoj teplým mihotavým světlem. Černá kočka se mu otřela o kotníky a znovu hlasitě zamňoukala. Bohumil ji pohladil po kožíšku. „Tak pojd', mám tu ještě jednu konzervu guláše. Dáme si napůl?“ Kočka, jako by mu snad rozuměla, znovu mňoukla. Otevřel víčko a odměřil si poctivě polovinu do ešusu, který postavil na plynový vaříč. Druhou půlku dal kočce do misky a ta se na ni hladově vrhla.

„A jak ti vlastně říkají?“ zeptal se, ačkoli bylo jasné, že kočka mu neodpoví. Zamyslel se, převracel v paměti všemožná jména, ale nakonec mu přišlo, že v úvahu přichází jen jediné možné.

„Budu ti říkat Jarmilka,“ oznámil jí nakonec. A kočka dál soustředěně vylizovala teď už takřka prázdnou misku, protože po všech těch stresech, které si v poslední době prožila, potřebovala v první řadě ukonejšit břicho.

4

Vilém seděl v maskérně před velkým zrcadlem. Kolem krku měl uvázanou černou pláštěnku, aby si neumazal svůj ručně šitý oblek. Úsměv mladé vizážistky, která ho obletovala a snažila se z něj se-
třít tlustou vrstvu líčidel, ostře kontrastoval s jeho zachmuřeným
výrazem.

„Pane šéf,“ švitořila maskérka, „já se na vás dneska koukala! Ta
reportáž o tý paní, co se ztratila v horách, to byla pecka!“

„Vážně?“ ušklíbl se Vilém. Doopravdy tohle ještě může někoho
bavit? Tu zprávu o bábě, co vyrazila do hor a nepodívala se na před-
pověď počasí, vzal do vysílání jen z nouze, protože nic jiného neměl.
Přiměl ho k tomu píárista. Že prý je to dojemný příběh, navíc s dob-
rým koncem, to mají diváci rádi a jemu, Vilémovi, to u lidí přidá
body, když teď plánuje vstoupit do té politiky. Cucák nedomrlej, po-
myslel si Vilém. S odřenýma ušima dostudoval nějakou druhořadou
mediální fakultu, ale není mu stydno prsit se před jménem titulem
Bc. a na profil na LinkedInu si psát po dvou letech v jeho televizi
Senior PR Manager. Bude ho muset vyrazit, beztak mu ten vlezdo-
prdelka pije krev.

„Vážně!“ snažila se Vilémovi vlichotit maskérka, zatímco si brala
další kosmetický tamponěk. Byly časy, kdy mu na odlíčení stačila
chvilka. Před natáčením ho jen lehce přepudrovali, aby se na ka-
meru neleskl, a šlo se na plac. Ale dnes, o patnáct let a nespočet
vrásek později, z něj to svinstvo museli sundávat celou věčnost. Ne-
jednou ho napadlo, že by bylo snazší, kdyby si na něj v první fázi

odličování vzali rašpli a dláto. Zatímco všichni okolo si můžou pokojně stárnout, svět šoubyznysu si žádá, aby jeho ikony zůstávaly stále mladé. Objektív kamery nic neodpustí. A diváci, ti už vůbec ne. Bude muset zvážit tu plastiku, i když se mu zatím šedesát čtyři let dařilo kličkovat životem bez ní. Aspoň ta povislá oční víčka by si mohl nechat upravit.

Z myšlenek ho opět vytrhla sličná vizážistka, jejíž jméno si zaboha nemohl vybavit. Soňa? Sandra? Bylo mu trapné se jí ptát, když už tu pracuje přes půl roku a denně se dotýká jeho obličeje. Soně nebo Sandře to ale zjevně nijak nevadilo a pokračovala v načatém rozhovoru: „Kdybyste náhodou hledal téma na reportáž, tak bych jedno měla.“ Tajuplně se usmála, a potom spiklenecky zašeptala Vilémovi do ucha, což ho k jeho překvapení lehce vzrušilo navzdory obsahu jejího sdělení. „Můj muž dělá u policie. A včera tam vyslýchali chlápka, kterej prej vykopal na hřbitově mrtvolu!“

„Kde?“ zeptal se a hlas se mu zajíkl.

„No právě! Tady kousek od nás. V Jinonicích!“

Vilém se v duchu zaradoval. Horké exkluzivní zprávy od policie byly vždycky divácký tahák. Zvláště pak, když se v nich skrývalo cosi tajemného či nechutného. Tahle historka zaváněla obojím. Co na tom, že byla nepotvrzená. Mohla se snadno stát esem v rukávu, jež zvýší jeho soukromé televizní stanici sledovanost. A co víc! Měl spolehlivý kontakt přímo na místě činu, o kterém ale maskérka samozřejmě nemohla tušit.

„Víte to jistě?“ zeptal se.

„Na mou duši!“ zdvihla tři prstíky s pěstěnými nehty jako skautka.

„Prej ten hrob otevřel na Dušičky!“

Vilémovi zasvítily oči. V hlavě se mu okamžitě začaly míhat titulky:

Neznámý muž se potuluje po pražských hřbitovech
a otevírá hroby

2. listopadu: Svátek mrtvých, či mrtvol?

Nechutné! Muž přistižen při osahávání mrtvoly,
kterou vykopal na Dušičky

Ani jeden se mu nezdál dobrý. Bude to muset hodit té nové copywri-
terce. Obličej má sice slabou šestku, ale postavou je slušná devítka.
A titulky píše taky luxusní.

K tomu jeho tým natočí pár záběrů přímo na hřbitově, ideálně
kdyby se podařilo vyfotit i ten otevřený hrob. Potom odchytanou pár
sdílných duchodců, jichž se zeptají, co si myslí o tom, že se po hřbi-
tově potuluje člověk, který vytahuje mrtvoly z hrobů. Natočí několik
jejich výkřiků jako „Je to nechutný!“ nebo „Takový by se měli zavřejt,
až zčernaj!“. Nakonec nastoupí před kameru on, Vilém, který celý
čin odsoudí a vyzve občany k tomu, aby byli bdělí a hlásili každé
podezřelé chování. Závěrem dodá, že on sám je zastáncem starých
pořádků, kdy svět byl ještě normální a mrtví se nechávali v klidu od-
počívat. Nebo tak něco. Tyhle nicneříkající bláboly, co však dokážou
zahrát na sentimentální notu a chytnou za srdíčko, mu vždycky šly
samy. Do blížících se voleb by mu to mohlo pomoci.

Když Vilém před patnácti lety svou soukromou televizi zakládal,
zdaleka nebyl takový cynik. Myslel to dobře. Chtěl dělat seriózní po-
ctivou žurnalistiku, která se – na rozdíl od té veřejnoprávní – nebude
bát být investigativní a konfrontační. Jenže se ukázalo, že zvyk je
železná košile, a i poté, co nabídka televizních stanic v posledních
letech pěkně nabobtnala, lidi furt čuměli na Českou televizi, Novu
a Primu. Když pak na scénu vtrhli HBO a Netflix, bylo Vilémovi
jasné, že musí změnit strategii.

Uvědomil si, že chce-li v konkurenci těchhle skomírajících, ale obrovských dinosaurů a agresivních internetových draků prorazit, je potřeba na to jít jinak. A tak přestal ohrnovat nos, vykasal si rukávy a ruce zabořil až po lokty do žumpy mediálních sraček. S tím souviselo i to, čemu se od počátku bránil. Televize si žádala výrazné tváře a jemu se stále nedařilo poskládat svůj tým tak, aby z obrazovky na diváka sálalo charisma. Nakonec se jednoho dne postavil před kameru sám, a už u toho zůstal.

Objevil v sobě talent lidového baviče. Člověka, který dokáže být seriózní a žoviální zároveň a získá si snadno přízeň obecnstva. Postupně počet jeho pořadů narůstal. *Zprávy z domova s Vilémem. Po stopách našich předků s Vilémem. Jak šetřit peněženku s Vilémem. Grilování politiků s Vilémem.* A konečně jeho majstrštyk, na který byl nejvíc pyšný, protože do něj mohl zahrnout jakékoli téma a šířit svoje moudra mezi prostý lid. *Opravíme Prahu s Vilémem.*

V pořadu se objevovaly emoce budící kauzy, které si žádaly rychlý zásah a nápravu. Vilém brzy zjistil, že v naší malé zemičce chybějí vzory se zkušenostmi a nadhledem. Hrdinové, kteří pomůžou tam, kde je potřeba. Silné charaktery, jež situaci vyřeší a vrátí svět do pořádku. Někdo, jako je právě Vilém. On se pak skromně usměje, řekne nějaký kec o tom, že to je samozřejmost a že na jeho místě by to přece udělal každý. Dav zatleská. Body na žebříčku oblíbenosti povyrostou. Hotovo, vyřízeno.

Ted' už jen vymyslet, jak vytréstat toho úchyla, co šmatá na mrtvoly. Ideálně, kdyby s ním ještě byla spojená nějaká sekta. Případně kdyby aspoň na hřbitově prováděl nějaké temné satanistické rituály. Nebo kdyby vyšlo najevo, že je to nekrofil. To by Vilémovi hrálo do karet, protože podivíny nemá nikdo rád. Nebo aspoň nikdo z jeho potenciálních voličů. Nicméně tímhle ted' svůj mozek zaměstnávat nemusí. Na podobné úvahy má za ty roky kolem sebe vystavěný tým,

který to už nějak vymyslí. Věděl, že i kdyby tam nic zajímavého nebylo, patnáctiminutová spekulativní reportáž, která rozvíří drby, se kolem toho dá postavit bez problémů.

Nacvičeným úsměvem se usmál na maskérčin odraz v zrcadle a řekl: „Děkuju vám. Moc jste mi pomohla, Soňo.“

„Není zač, pane řediteli,“ uculila se. „A jsem Sandra.“

Sakra. Nevadí. Příště. Teď se hlavně musí soustředit na to, co je v tuhle chvíli důležité.

5

Málokdy se stalo, aby měl Vilém možnost získat informace z první ruky. Většinou musel zapojit rozsáhlý tým řešeršistů, aby vypátrali osobu, která by ke kauze měla co říct. A především pak byla ochotná s nimi mluvit. Už se dávno přestal stydět za to, že řídí bulvární televizi. Však proč taky? On přece nevysílá pro pár individuů na okraji společnosti. Vyrábí zkrátka pořady, o které je zájem. Intelaktuální smetánka v pražské kavárně si nad ním může ohrnovat nos, jak chce. On baví obyčejné lidi. Spodních deset milionů, žádných horních deset tisíc. A tomu také odpovídají jeho příjmy. Zadavatelé reklam se zpočátku zdráhali investovat vyšší částky do začínající stanice pochybné kvality. Ale když si pak spočítali, jakou úspěšnost v podobě nakupujících zákazníků má reklama v levném bulváru oproti těm předraženým u velkých hráčů na trhu, objednávky se začaly hrnout.

Vilém nasedl do své čtyřkolky Subaru XV pyšníci se drze světlemodrou metalízou a rozjel se směr Jinonice. Obvykle tyhle pochůzky nedělal sám, pokud se z toho nerýsovala šance zviditelnit se a ukázat, že je dobrý člověk. To pak s sebou bral fotografa, aby zaznamenal účast jeho maličkosti pro hladové sociální sítě. Třeba při přestřihávání pásky u nového dětského hřiště v mateřince. Nebo při návštěvě psího útulku. Pejsky Češi rádi. Nebo při předvánočním výlovu rybníka. Hešteg #KaprLetosBude.

Výjezd na hřbitov ale nezaváněl ničím, co by se dalo zvěčnit a následně vytěžit. Nebýt té kauzy s vykopanou mrtvolou, ani by nevstal ze židle. Ale když už tam jede, aspoň zabije dvě mouchy jednou ranou.

Zaparkoval na bahnitém plácku za hřbitovem a dával si pozor, aby si zbytečně nezacákal metalízu. Předevčírem dával auto do myčky. Ty šílené výmoly by měl někdo zasypat, protože tohle je děs. Nepatří to náhodou taky do kompetencí správce hřbitova? Bude se ho muset zeptat.

Vystoupil ze svého Subaru a zalitoval, že si nevzal pořádnou bundu. Byl zvyklý všude jezdit autem, takže s právě probíhajícím listopadovým počasím ještě neměl pořádně tu čest. Přes otevřené pole vanul ledový vítr, který ho štípal do tváří a profukoval mu oblek. Rychlými kroky obešel hřbitovní zeď a stanul před domkem, který neměl zvonek. Bodejť by měl, když to byla vlastně kůlna, do které se nikdo neobtěžoval zavést elektřinu. Energicky zaklepal na dveře. Odpovědí mu bylo zcela neenergické ticho. Zabouchal znovu a nervózně popošel k oknu, aby nakoukl dovnitř.

Že jsem se sem táhl, je tu totální mrtvo, pomyslel si. V duchu se zasmál svému vlastnímu vtipu, když vtom zaznamenal jakýsi pohyb na druhém konci hřbitovní zahrady. Kdosi tam cosi šochral mezi hroby, a tak zkusmo zavola: „Bohune?!“ Zpoza náhrobku vykoukla velká hlava v běžkařském retro kulichu, který už dávno nikdo nenosil. Nikdo, kromě Bohumila. Nezdálo se, že by jakkoli pospíchal, aby přivítal hosta. Aniž změnil tempo, úspornými pohyby nejprve posbíral všechno nářadí a uložil jej do zahradního vozíku. To je mu podobné, zakroutil hlavou Vilém.

Marně vzpomínal, zda ho kdy viděl ve spěchu či stresu. Zdálo se, jako by se ho okolní svět jen málo týkal, natož aby s jeho životem mával. Vždycky nejdřív dokončil, co měl rozpracované. Vše ostatní muselo počkat. Nebyla v tom žádná samolibost ani pohrdání ostatními. Spíš jakási zarputilá soustředěnost a pečlivost. Jako by neustále počítal s variantou, že v příští minutě natáhne bačkory, a proto je

nejdůležitější dát vše do pořádku, aby svět po jeho odchodu zůstal uspořádaný, a pokud možno mohl fungovat dál.

Bohumil se napřímil a bez jakékoli známky vzrušení či emoce se vydal přes hřbitov směrem k nečekanému hostovi. Vilém se z jeho tváře snažil vyčíst, jestli má radost, že ho vidí. Ale ačkoli ho znal celý život, nedokázal odhadnout vůbec nic.

„Ahoj, Vildo,“ řekl Bohumil hlasem prostým překvapení z nezvané návštěvy. A to i přesto, že to bude dobře půl roku, co se viděli naposled.

„Zdar, Bohune!“ zahlaholil Vilém ve snaze nahodit veselý tón. „Nezeptáš se, proč jsem přišel?“

„Proč jsi přišel?“ zeptal se, ale neznělo to, že by ho to nějak zvlášť zajímalo.

„Tak, prostě. Říkal jsem si, že jsem se tu dlouho nezastavil. Máš čas na kafe s bráchou?“

„Ale jo. Jen uklidím náradí,“ pokýval hlavou Bohumil a bez dalšího vysvětlování se otočil a vydal se zpátky pro zahradní vozík.

Tímhle dokázal Viléma vytáčet už v dětství. Absolutně bratrovi nerozuměl. Popravdě někdy pochyboval, jestli vůbec do téhle rodiny patří. Byl nejmladším ze tří sourozenců. Nejstarší byl Bohumil. Prostřední Mojmír. Nejmladší on, Vilém. Bohun, Mója, Vilda. Bylo jen otázkou času, kdy si z jejich jmen někdo začne utahovat. Přišlo to hned poté, co Vilém nastoupil do první třídy. Děti na něj na chodbách pokřikovaly Bé-eM-Vé, Bé-eM-Vé a jízlivě se ho ptali, jestli se fantazie jejich fotříka nevzmohla na víc než pojmenovat syny podle automobilky. Až později si to Vilém dokázal pospojovat s tím, že se kluci z vyšších ročníků nějak dohmátli, že jejich táta pracuje u pásu jako montér autodílů. Vysvětlovat těm křupanům ze vsi, že BMW se píše s dvojitým W, bylo marné. Akorát by se ztrapnil.

Se šikanou se každý z bratrů vyrovnával jinak. Bohun na ni jednoduše nereagoval. Zdálo se, že se ho nijak nedotýká. A opravdu nedotýkala. Takové podružnosti pro něj nebyly důležité. Zabraný do vlastních myšlenek si dělal vytrvale to své. Vyráběl, opravoval, a především vylepšoval vše, co bylo potřeba. Rebelství mu bylo cizí. Jeho jediným aktem, který by se dal označit za zlobení, bylo, když donesl ze školy svou první a taky poslední poznámku: Dívá se skrz zelené pravítko na učitelku a představuje si, že je vodník. Posměšky spolužáků po něm stékaly, takže to útočníky brzy přestalo bavit a zaměřili svou pozornost na jeho mladší bratry.

Prostřední Mója byl sígr k pohledání. Houby na mazání tabule se v jeho rukou proměňovaly v granáty, rozšroubované verzatilký na flusačky a školní dvůr na ring. Nikdy nebyl agresorem, ale často se porval, aby bránil něčí čest. A když ho pak načapali učitelé, zdrhal, co se dalo. To utíkáni mu vydrželo do dospělosti, když pak na začátku osmdesátek pláchnul za kopečky a natrvalo se usadil v Portugalsku.

Malý Vilda ve škole rychle pochopil, že má-li tímhle osmiletým peklem projít bez ztráty kytičky, musí zvolit chytřejší strategii než jeho dva bratři. Nechceš-li být šikanován, musíš se sám stát tím, kdo šikanuje. Zpočátku si kupoval přízeň spolužáků bonbóny. Když přestaly stačit, tajně kradl doma ze sklepa láhve s pivem, které pak s kluky popíjeli za školou. Dělal to mazaně, nikdy nebral tolik, aby na to táta přišel. Naopak ochotně běhal do samoobsluhy vracet prázdné flašky, ke kterým vždy přihodil tu jednu svoji, aby to nebylo nápadné. Svou pílí si od rodičů vždy vysloužil pochvalu, a navíc si mohl nechávat utržený obnos, který pak prozíravě investoval dál. Ve škole se vědělo, že když něco sháníš, Vilda ti to zajistí. On sám se držel hesla „levně kup, draze prodej“. A díky tomu je dnes tam, kde je, zatímco Bohun si tady v důchodu láme záda při kopání hrobů.

Vilém byl už celý promrzlý, když jeho bratr konečně poklidil všechno náčiní a dotáhl vozík až k němu. „Pozveš mě dovnitř?“ zeptal se a promnul si ruce. „Je strašná kosa.“

„Musíš se hejbat,“ poznamenal Bohumil suše, vrátil vozík i s nářadím na místo a odemkl bratrovi, aby se mohl ohřát.

6

Vilém se posadil na židli. Byla sice stará, ale pečlivě ošmirglovaná a následně natřená a přelakovaná. Nezavržala. Takhle to bylo s veškerým vybavením, které tu Bohun měl. Letité. Nemoderní. Navzájem k sobě neladící. Ale perfektně funkční.

„Čaj?“ zeptal se ho hostitel.

„Kafe nemáš?“

Bohumil otevřel dvířka kredence a vyndal plechovou dózu s nápisem KÁVA. Vilém znal ten rukopis. Tahle obsese jeho bratra mít vše srovnané a popsané ho dováděla k šílenství. „Kafe došlo,“ oznámil mu a v hlavě si udělal poznámku, že jej bude muset dokoupit.

„Tak si dám čaj, no. Černej, jestli můžu.“

Za chvíli už se vařila voda v hrnci, do které Bohumil vhodil čtyři pytlíky čaje. Pigi čaj. Vilém ani netušil, že se něco takového ještě prodává.

„Ty si teda dopřáváš,“ okomentoval to. „To bude pěkněj smrták, ze čtyř pytlíků.“

„Nebude,“ odtušil Bohumil. „Ty už byly jednou louhovaný.“

No jistě. Jak jinak, ušklíbl se v duchu Vilém. Ten aby furt nepřemýšlel, kde na čem ušetřit. Mohli být ti dva víc rozdílní? Jeho spovíravý bratr mezitím bez ptaní přidal do horké obarvené vody dvě lžice cukru, zamíchal a nalil oběma do hrnků, které postavil na malý sklápěcí stolek. Vlastní výroby, samozřejmě. „Tak proč jsi tady?“ zeptal se bez okolků.

„Normálka. Navštívit bráchu. Dlouho jsme se neviděli, tak jsem se přišel poptat, jak se máš.“

„Mám se dobře.“

Tak dobře? Po hřbitově mu tu pobíhá úchyl, co vyhrabává mrtvoly, a on se má dobře? „Jak jde práce?“

„Normálně.“

Tenhle rozhovor nikam nevedl. Bude se ho muset zeptat napřímo. Vtom se na skříni za jeho zády cosi pohnulo a hup!, seskočilo to na zem. Vilém se leknul, ale když viděl, že je to jen kočka, zase se uklidnil. „Ty máš kočku? Odkdy jseš na zvířata?“

„Od včera. Je tu nová, ale zvykla si rychle.“ Jarmilka se po kočičím způsobu protáhla a tichounce si začala vykračovat po malé místnůstce, jako by jí to tam patřilo.

„Má pěknéj kožich,“ konstatoval Vilém, „vypadá, že se o ni někdo dobře staral. Majitel už ji nechtěl nebo co?“

„No. Tak nějak,“ zadrmolil Bohumil a usrkl horkého sladkého čaje.

„Ježíš, brácha, z tebe to leze jak z chlupatý deky. Tak ven s tím!“

A tak se Bohumil pustil do vyprávění událostí předchozích dní. Vilém seděl, ani nedutal, a navzdory své užvaněné povaze tok bratrových slov ani jednou nepřerušil. Takovou historku by nevymyslel ani nejlepší scenárista z jeho týmu. A co víc! On ji tady měl naservírovanou na zlatém podnose a hlavní roli hrál jeho bratr.

Čaj před ním mezitím vychladl, když se konečně odvážil mu do vyprávění vstoupit: „Ty vole, Bohune, a to tě nenapadlo, že po tobě půjdou chlupatý, až to zjistěj?“

„A co bys dělal na mém místě ty? Nechal bys tam tu kočku pohřbenou?“

„Já nevím, no. Asi bych zavolal policii nebo tak něco.“

„Vždyť by mezitím v té rakvi mohla umřít. Mňoukala už úplně z posledních sil.“

„Stejně to nechápu. To tam jako vlezla k mrtvý paničce a nikdo si jí nevším, když rakev zatloukali? Tomu nevěřím.“

„Jiný vysvětlení mě nenapadá,“ pokrčil rameny Bohumil.

Vilém si automaticky přiložil hrnek se mdlým výluhem ke rtům, ale když si uvědomil, co je to zač, zase ho postavil zpátky na stůl. „Jseš hustej, žes ji vykopál. Klobouček dolů, brácha. Vážně.“ A opravdu to vážně myslel. On by asi vysrabil a kočka by mezitím chcipla. Nevěděl, jak dlouho trvá, než člověk dostane povolení k exhumaci. Ale vzhledem k tomu, jak je v téhle republice složité získat jakýkoli papír s úředním razítkem, odhadoval, že by to přesáhlo dobu, za kterou jedna kočka vydýchá vzduch o objemu rakve minus objem mrtvoly.

„Kdyby mě u toho neviděl ten dědek, co se v noci potuloval kolem hřbitova s baterkou, tak se nikdo nic nedozvěděl. Nebožku jsem zase řádně zakopal a hrob byl jako novej.“

Vilém už si v duchu mnul ruce a snoval plány na to, jak tohohle sólokapra mediálně zúročí. „Tak hlavně, že tě pustili. Víš, co je vtipný?“

„Máš pocit, že je na tom něco vtipného?“ zvedl se Bohumil, aby nalil Jarmilce vodu do misky.

„Že se to stalo na Dušičky, ty vole!“

Tohle popravdě Bohumila ještě nenapadlo. Ke svátkům neměl žádný vztah. Ne snad, že by data v kalendáři šla mimo něj. Navzdory tomu, že jeho dny byly jeden od druhého k nerozeznání, věděl vždy naprosto přesně kolikátého je. Ale že by náhodné, periodicky se opakující postavení planety vůči Slunci mělo mít vliv na to, jak daný den stráví? K tomu neviděl důvod. Přišlo mu to jako zbytečná rozmařilost a nerozuměl, proč kolem toho všichni nadělají tolik humbuku.

„Vždyť ty jseš úplnej Chuck Norris, Bohune! Tobě nestačí, že zachrániš omylem pohřbenou kočku. Ty to uděláš na svátek mrtvejch! A navíc je ta kočka černá.“

„To jsem nevěděl, když jsem ji zachraňoval,“ zkonstatoval Bohumil fakt, který byl dle jeho názoru evidentní. „Já nejsem pověřčivej, vždyť to víš. A to, že se to stalo zrovna v ten den, byla taky náhoda.“

Lidi umíraj náhodně. Kočky jim lezou do rakví taky náhodně. Nemůžeš přece za vším vidět znamení.“

„Náhoda, nenáhoda,“ mávl rukou jeho mladší bratr, „lidi tyhle příběhy milujou. Dneska už pravda nikoho nezajímá, i když ti všichni budou tvrdit opak.“

Na to Bohumil neměl co říct, protože ačkoli by byl rád, aby se v tomhle Vilém mýlil, musel s ním souhlasit. „A co ty? Co v práci?“

„Ale jo, dobrý. Znáš to.“

Neznal. Ale neměl chuť mu teď vykládat, jak je mu jeho svět reflektorů a pomíjivé slávy vzdálený. Přistihl se, že je vlastně rád, že za ním bratr zajel. Od té doby, co jejich táta zemřel, vztahy mezi nimi ochladly. Mojmír sice z Portugalska na pohřeb dorazil, ale dědického řízení se už účastnit nechtěl a nechal bratry, aby si skromný majetek po otci rozdělili. Táta se dožil úctyhodných devadesáti šesti let, ale i tak jeho smrt Bohumila překvapila. Byť mu tehdy táhlo pomalu na sedmdesát, nebyl ještě připravený stát se sirotkem. A tak zatímco se uchýlil do tichého truchlení, Vilémova akční povaha se pustila do jednání. Majetek, který bylo potřeba notáři přiznat, si rozdělili spravedlivě. Každý z bratrů tak dostal čtyři tisíce dvě stě osmnáct korun českých z tátova účtu a navrch tři stovky z jeho vkladní knížky. Když se odečetly náklady na pohřeb, nezbylo z toho nic.

Vilém se tehdy ochotně nabídl, že se pustí do vyklízení bytu, kde v nájmu táta dožíval. O tom, že mu v kapse uvízlo pár cenných artefaktů, které v dědickém řízení nepřiznal, už bratrům pomlčel. Mojmír s Vilémovým návrhem rád souhlasil, protože by s sebou k moři beztak nic vézt nechtěl. Bohumil sice později zjistil, že z otcova bytu zmizelo všechno, co mělo nějakou hodnotu, ale nechtělo se mu do toho štourat. Tou dobou nacházel sílu jen na dlouhé procházky po Prokopáku, kam s otcem chodívali, když ještě mohl na nohy. Měl

tátu rád. Tak nějak obyčejně, bez velkých tyjatrů a emočních výlevů, ale o to víc ze srdce.

Táta ho naučil všechno, co bylo potřeba o světě vědět. Nic složitého, pár základních pravidel. Starat se o věci, které můžeš zlepšit. Netrápit se tím, s čím nic nenaděláš. Víc dělat než mluvit. Mít lidi rád a přát jim jen to dobré. A hlavně se z ničeho nepřiposrat, protože všechno, co se zpočátku jeví strašidelně černé, stejně časem vybledne. Bohumil se těmi radami řídil už sedm dekad a zatím mu to fungovalo.

Život není složitý, když si ho složitý neuděláš.

Jeník postával u hřbitovní zídky, ze které prstíkem nípál omítku. Připadalo mu fascinující, jak se zpuchřelá vrstvička odlupuje v nepravidelných, naprosto nečekaných obrazcích. Zrovna teď se mu podařilo odchlípnout velký kus, který – tak jako ty ostatní – spadl do trávy. Vydržel by tu klidně hodinu, kdyby se do něj nezačínala dávat zima. To jeho bráška Vašek podobné problémy nikdy neřešil. Venku mohlo mrznout, jako když praští, a on stejně přišel domů celý určený a pod kulichem měl vlásky zpocené. Kde vůbec brácha je? Maminka mu přikázala, aby na něj dával pozor, než se jí to podaří s tím autem vyřešit. Ale copak je možné uhlídat vítr?

Nechtělo se mu loučit se svým projektem, ve kterém se mu už podařilo odstranit kus omítky o velikosti talíře. Vypadal trochu jako nějaká exotická kytk. Jeník se nakláněl ve snaze prozkoumat podivuhodný tvar z různých úhlů. Když položil ucho na rameno, zdálo se mu, že se kytk proměnila v pandu. Chvíli se bavil střídáním polohy hlavy a obraz před ním tančil. Teď kytk. Teď panda. Kytk. Panda. Bylo to uchvacující.

„Jeníku!“ dolehl k němu odkudsi z jiné sféry mamčin hlas. „Jeníku, co tu provádíš?“

Klučina se jako ve snách otočil. Tak rád by mamince ukázal tu pandu! Ale byl si vědom, že ona jen málokdy sdílí jeho nadšení pro věci, které mu připadají zajímavé.

Chytila ho jemně, ale pevně za hubené ramínko a trochu s ním zatřásla: „Kde máš Vaška?“

Jeník mlčel. Věděl, že jakákoli odpověď je špatná, protože viděl hněv v mamčiných očích. Ty dva ohníčky, které tam byly pokaždé, když se na něj zlobila. Poslední dobou stačilo jen málo a už plály. Nerad ji viděl utrápenou, a tak se snažil být hodný i za brášku. Ale přece jenom mu bylo teprve šest. Vlastně už šest a dva měsíce. Přesně!

Svět čísel ho uhranul snad dřív, než se naučil chodit na nočník. Od té doby neustále něco počítal. Paní učitelka ve školce mu říkala, že by měl trochu přibrzdit, jinak se bude ve škole nudit. „Nechceš zkusit radši něco pěkného namalovat, Honzíku?“ ptala se ho hlasem, jako by byl mentálně retardovaný. Krom toho nesnášel, když mu říkala Honzíku. On byl Jeník. Ale neměl dost odvahy, aby jí oponoval. Nechtěl si malovat. Nechápal, jak to všechny ty děti může bavit. On bral pastelku – černou pastelku, samozřejmě – do ruky jen v případě, že potřeboval něco spočítat.

„Jení, slyšíš?“ zvýšila hlas maminka. „Kde je Vašek?“ Ale když se odpovědi nedočkala, jen zavrtěla hlavou a rozběhla se podél zdi svého mladšího syna hledat.

Našla ho hned za rohem, ale místo úlevy v ní úplně hrklo. Vašek se během těch pár minut stihl vyšplhat na obrovskou kupu odpadků tvořenou oschlými věnci, vyhořelými svíčkami a povadlým smutečným kvítím.

„Vašku!“ zaječela do ticha, jež se vznášelo nad hřbitovem. „Okamžitě dolů!“ Ježíšmarjá, proč nemám aspoň jedno dítě normální! pomyslela si.

Když byla Marie poprvé těhotná, byla si od prvního okamžiku jistá, že pod srdcem nosí holčičku. Jednak to tak prostě muselo být, protože holčičímu světu rozuměla, zatímco ten klučíci jí přišel vzdálený, neuchopitelný a svým způsobem ji i děsil. Druhým, velmi prozaickým důvodem byl fakt, že se jí prostě přičila představa, že v břiše nosí malého pindíka. Doktoři ji při vyšetření ultrazvukem

v přesvědčení utvrzovali a ona už si pomalu začínala chystat růžovou výbavičku a projížděla v kalendáři holčičí jména. Nela. Nebo Ema, to je taky moc krásné. A co taková Meda! To by se jí líbilo možná nejvíc. A v kolektivu by jich určitě nebylo deset.

Ze snění ji vyvedl až doktor v porodnici, do které chodila na poslední kontroly před porodem. „Víte, co to bude?“ zeptal se, aby náhodou neprozradil pohlaví děťátka, které se rodička toužila dozvědět až v den D. Poslední roky se mezi matkami vracela do módy „přírozenost“ a přibývalo takových, které se chtěly nechat překvapit až na sále. On tomu sice moc nerozuměl, přišlo mu praktické využívat moderní medicínu a nachystat se na příchod dítěte včetně toho, že jste věděli, zda vymalovat pokoj modře nebo růžově. Ale co už, nebyl tu od toho, aby rozdával rozumy.

„Ano, vím!“ řekla Marie hrdě. „Holčička.“

Doktor ještě jednou přejel ultrazvukem po břicho a chvíli tiše koukal na monitor. „To vám řekl kdo?“

Marie viditelně zaváhala. „Moje gynekoložka,“ odpověděla, už o poznání méně jistě.

„No, paní Jánská,“ odkašlal si, „nevím, co vám ta vaše gynekoložka napovídala. Ale já tu vidím kluka jako buka.“

Ukázalo se, že měl pravdu. Narodil se chlapeček. A ačkoli to bylo miminko jak z reklamy na dětské pleny, Marie nedokázala zcela potlačit zklamání, které se jí usadilo kdesi na dně duše. Když se pak o dva roky později narodil Vašík, myšlenky na holčičku si úplně zakázala. Nicméně i tak se jí občas připletlo na jazyk mimoděk nějaké to povzdechnutí. „Máš krásnýho zdravýho kluka,“ vyhubovala jí máma, „tak se nerouhej.“ A tak si Marie stěžovat přestala. Ale ve chvílích jako byla tato, se nemohla vyhnout představám, jaké by to bylo, kdyby místo dvou kluků měla dcerky. Ty by určitě neloupaly omítku a neskákaly v hromadě odpadků.

„Mami!“ pištěl Vašík. „Mami, koukej, co jsem našel!“ V ruce držel tlustou hřbitovní svíci a kolem krku mu visel opelichaný věnec s nevkusnou, zlatě lemovanou stuhou s nápisem NIKDY NEZAPO-MENEME.

Na Marii šly mrákovy. Jestli je tady někdo načapá, propadne se na místě hanbou. Ztišila hlas do šepotu, ale dikcí stále křičela: „Vašku! Dolů! Nepřej si mě!“

Ale po kloučkovi máminy příkazy stékaly jak po namydleném umyvadle, aby obratem zmizely nenávratně ve výlevce. Zakřenil se a začal se odhodlaně zahrabávat do hromady hřbitovního odpadu.

Marie už tohle zažila tisíckrát. Jendovi všechno stačilo říct jednou. Hned to pochopil, a pokud se v mezičase nezatoulal někde ve svých snových světech, úkol ochotně splnil. Rád jí dělal radost. Vašek byl bratrův pravý opak. Kdyby jeho tělíčko nepotřebovalo každou noc dobít baterky spánkem, dokázal by zlobit dvacet čtyři hodin denně. Marie se nešťastně podívala na své světlé koženkové kozačky. Kdyby ráno věděla, co ji dnes čeká, vzala by si radši pohorky. Naštvaně odfrkla a za tichého sakrování se pustila do výšlapu na horu mrtvých květů.

Když se konečně dostala na vrchol, Vašek zmerčil nebezpečí, které by mu mohlo zkazit všechnu zábavu, a začal zdrhat. Marie za ním klopýtala a vyhrožovala mu, že jestli toho okamžitě nenechá, tak uvidí. Vašek ale ještě za ty čtyři roky, co byl na světě, nedokázal zjistit, co mu to chce máma ukázat. „Co uvidím!“ zašklebil se a najednou vypadal mnohem starší. Jako nějaký dvanáctiletý hajzlík, co tajně kouří za školou a vysmívá se školníkovi, co ho načapal, protože ví, že mu stejně nemůže nic udělat. Marii se z toho udělalo úplně špatně. Je teprve na začátku své mateřské kariéry a už to nezvládá.

„Řeknu to tátovi!“ vytáhla svůj poslední trumf. „A ten se s tebou párat nebude!“

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Bohumil***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.